

Republika Hrvatska
Županijski sud u Varaždinu
Varaždin, Braće Radić 2

Poslovni broj: 24 Gž-244/2019-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Županijski sud u Varaždinu, u vijeću sastavljenom od sutkinja Dubravke Bosilj predsjednice vijeća, Ivane Čačić sutkinje izvjestiteljice i članice vijeća i Tanje Novak-Premec članice vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Z. S. iz Z., OIB:..., zastupanog po punomoćniku Z. J., odvjetniku u Z., protiv tuženika A. B. d.d., Z., OIB:..., zastupanog po punomoćniku B. B., odvjetniku u Z., radi isplate, u povodu žalbe tužitelja izjavljene protiv presude Općinskog suda u Zadru, poslovni broj: P-1244/2016 od 7. prosinca 2018., na sjednici vijeća održanoj 14. lipnja 2023.

p r e s u d i o j e:

I. Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana i potvrđuje se presuda Općinskog suda u Zadru, poslovni broj: P-1244/2016 od 7. prosinca 2018.

II. Odbija se tužitelj sa zahtjevom za naknadom troškova žalbenog postupka.

III. Odbija se tuženik sa zahtjevom za naknadom troškova žalbenog postupka.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom, u točki I. izreke, odbijen je zahtjev tužitelja za isplatom iznosa od 49.808,15 kn sa zakonskim zateznim kamatama na iznose, za razdoblje i po stopi kako je navedeno u izreci presude kao i njegov zahtjev za naknadom troškova parničnog postupka. Točkom II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 3.125,00 kn.

2. Navedenu presudu pravodobno izjavljenom žalbom u cijelosti pobija tužitelj iz svih žalbenih razloga propisanih člankom 353. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/1991., 91/1992., 112/1999., 129/2000., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007., 96/2008., 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 89/2014. i 70/2019., dalje: ZPP koji se na ovaj postupak primjenjuje u skladu s člankom 117. stavkom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku, „Narodne novine“ br. 70/2019. uz izuzetke iz članka 117. stavka 2. tog Zakona) uz prijedlog da se prvostupanjska presuda preinači i tužbeni zahtjev prihvati, podredno da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Traži i naknadu troškova žalbenog postupka.

3. Tuženik je u odgovoru na žalbu osporio žalbene navode i pravna shvaćanja tužitelja iznesena u žalbi uz prijedlog drugostupanjskom sudu da žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu. Traži i naknadu troškova žalbenog postupka.

4. Žalba nije osnovana.

5. Ovaj je drugostupanjski sud na temelju članka 365. stavka 2. ZPP-a ispitao pobijanu presudu u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11. 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. Ispitujući na takav način pobijanu presudu, ocjena je ovog suda da u njezinom donošenju nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti.

7. Iako se tužitelj u žalbi poziva na bitne povrede odredaba parničnog postupka, te povrede u žalbi nije određeno naznačio (niti sadržajno na njih upućuje), a ovaj sud nije ovlašten ispitivati je li u postupku i u donošenju pobijane presude počinjena koja od bitnih povreda odredaba parničnog postupka, osim onih na koju pazi po službenoj dužnosti, a koje, kako je navedeno u prethodnoj točki ovog obrazloženja, nisu počinjene.

8. Predmet spora je kondikcijski zahtjev tužitelja za povrat iznosa plaćenih na temelju nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni redovne kamate koja je odredba sadržana u potrošačkom ugovoru o kreditu broj 236-223/2006 od 1. rujna 2006. u odnosu na koji su stranke u smislu odredbi glave IV.a „Konverzija kredita denominiranih u CHF i denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF“ Zakona o potrošačkom kreditiranju ("Narodne novine" br. 75/09., 112/12., 143/13., 147/13., 9/15., 78/15., 102/15., i 52/16., dalje ZPK) 29. travnja 2016. zaključile aneks uz ugovor o kreditu broj 236-223/2006.

9. Na temelju činjenica koje među strankama nisu sporne i koje je utvrdio pregledavanjem isprava, prvostupanjski je sud utvrdio sljedeće činjenično stanje:

- da je 1. rujna 2006. u Zadru između tuženika (koji je do 11. srpnja 2016. poslovao pod tvrtkom H. A.-A.-B. d.d.) kao banke i tužitelja kao korisnika kredita sklopljen potrošački ugovor o kreditu broj 236-223/2006 za adaptaciju stana i refinanciranje kredita, s ugovorenim iznosom kredita od 150.500,00 CHF po srednjem tečaju banke na dan korištenja kredita i s rokom otplate 27 godina

- da je taj ugovor zaključen uz redovnu kamatu od 4,99% godišnje, promjenjivu

- da je člankom 6. ugovora među strankama ugovorena promjena kamatne stope u skladu s Odlukom o kamatnim stopama banke ili drugog akta banke,

- da su stvarno naplaćeni anuiteti obračunati prema promijenjenoj kamatnoj stopi koja je od 1. rujna 2007. do 31. prosinca 2013. jednostranom odlukom banke povećavana (mijenjana) te je u pojedinim dijelovima toga razdoblja iznosila 5,25%, 5,65%, 6,15% i 6,40% godišnje

- da su stranke 29. travnja 2016. sklopile aneks uz ugovor o kreditu broj 236-223/2006 u skladu s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“, broj 102/15, dalje: ZID ZPK/2015)
- da je taj aneks ugovoru o kreditu sklopljen i ispunjen u skladu s odredbama ZID ZPK/2015
- da je prema izračunu konverzije nedospjela glavnica kredita s valutnom klauzulom u CHF na dan 30. rujna 2015. iznosila 848.407,45 kn (121.253,71 CHF) dok je iznos preračunate nedospjele glavnice kredita konvertiranog s valutnom klauzulom u EUR iznosio 605.756,47 kn (79.299,62 EUR) što znači da je nedospjela glavnica kredita smanjena za 242.650,98 kn
- da je iznos preplate na dan 30. rujna 2015. iznosio 16.197,46 kn (2.120,41 EUR)
- da se preplata koristi za namirenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR koji će dospjeti i to na način da se sukcesivno, kod plaćanja budućeg anuiteta, iznos do najviše 50% dospjelog anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR namiri preplatom, sve dok se preplata u potpunosti ne iskoristi
- da je izračun konverzije u skladu s odredbama članka 19.c ZPK-a.

10. Iznesena činjenična utvrđenja prihvaća i ovaj drugostupanjski sud.

10.1. Prvostupanjski je sud ispitao sve okolnosti bitne za donošenje pravilne i zakonite odluke u ovom predmetu te je na temelju nespornih činjenica, kao i onih utvrđenih na temelju pregledavanja isprava i njihove pravilne ocjene (članak 8. ZPP-a), potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje. Stoga nije u pravu žalitelj niti kada tek paušalno navodi da se pobijana presuda temelji na pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju ne navodeći pritom koje su činjenice pogrešno utvrđene, odnosno koje od odlučnih činjenica nisu utvrđene.

11. Žalbeni se navodi u bitnome iscrpljuju u osporavanju pravnog shvaćanja suda prvog stupnja o učincima aneksa ugovoru o kreditu na utuženi kondikcijski zahtjev pa će biti ocijenjeni prilikom ispitivanja žalbenog razloga pogrešne primjene materijalnog prava.

12. Osnovano žalitelj tvrdi da je sud prvog stupnja pogrešno primijenio materijalno pravo izrazivši u pobijanoj presudi shvaćanje da je sklapanjem aneksa ugovoru o kreditu „otpao i razlog ništetnosti sporne odredbe“ o jednostranoj izmjeni kamatne stope ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF.

13. Nije sporno da je predmetni ugovor o kreditu koji sadrži odredbe o valutnoj klauzuli u CHF te o jednostranom podešavanju promjenjive redovne kamate zaključen 1. rujna 2006. U tom je smislu riječ o ugovoru na koji se i *ratione materiae* (odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo ugovaraju primjenu valutne klauzule u CHF te izmjenu promjenjive kamatne stope u skladu s jednostranom odlukom kreditora) i *ratione temporis* (od 10. rujna 2003. do 31. kolovoza 2008. u odnosu na jednostranu izmjenu promjenjive kamatne stope) i *ratione personae* (tužitelj je potrošač, a tuženik je obuhvaćen tužbom radi zaštite kolektivnih prava i interesa potrošača kao petotuženik) obuhvaćen presudom koja je donesena u povodu tužbe za zaštitu kolektivnih interesa i prava potrošača u postupku koji se vodio pred Trgovačkim sudom u Zagrebu između "Potrošača" – Hrvatskog saveza udruga za zaštitu potrošača i H. A.-A.-B. d.d. te sedam drugih banaka pod poslovnim brojem P-1401/2012 i koja je u odnosu ovdje

tuženika u odluci o jednostranoj izmjeni kamatne stope postala pravomoćna 13. lipnja 2014.

14. Kad je riječ o spornoj odredbi o jednostranoj izmjeni promjenjive kamatne stope kolektivni spor u odnosu na tuženika pravomoćno je završio na način da je točkom 5. izreke pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-1401/2012. od 4. srpnja 2013. koja je u tom dijelu postala pravomoćna 13. lipnja 2014. kada je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-7129/13-4 odbijena žalba ovdje tuženika, usvojen zahtjev za utvrđenjem da je H. A.-A.-B. d.d. u razdoblju od 10. rujna 2003. do 6. kolovoza 2007. suprotno odredbama članka 81., 82. i 90. Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 96/2003., 46/2007., 79/2007., dalje: ZPP/2003) i u razdoblju od 7. kolovoza 2007. do 31. prosinca 2008., suprotno odredbama članka 96. i 97. tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača ("Narodne novine" br. 79/2007. i 125/2007., dalje: ZPP/2007) povrijedila interese i prava potrošača korisnika kredita sklapajući ugovor o kreditu koristeći u njima nepoštene i ništetne ugovorne odredbe ugovaranjem redovne kamatne stope koja je tijekom postojanja obveze po tim ugovorima o kreditu promjenjiva u skladu s jednostranom odlukom petotužene i njezinim drugim internim aktima, a bez da su prije i u vrijeme sklapanja tih ugovora petotužena kao trgovac i korisnici kreditnih usluga kao potrošači pojedinačno o tome pregovarali.

15. Imajući na umu odredbu članka 502.c ZPP-a, opravdano se tužitelj u ovoj (posebnoj) parnici za naknadu poziva na pravno utvrđenje iz pravomoćne presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj: P-1401/2012 jer je istom presudom u odnosu na tuženika prihvaćen zahtjev tužbe radi zaštite kolektivnih interesa i prava potrošača i to zato što je protivno zakonu, bez pojedinačnog pregovaranja, unosio u potrošačke ugovore o kreditu s valutnom klauzulom u CHF nepoštene (i ništetne) odredbe o izmjeni redovne kamate (svojom) jednostranom odlukom, čime su povrijeđeni zakonom zaštićeni kolektivni interesi i prava potrošača. Naime, u skladu s navedenom zakonskom odredbom, u individualnoj parnici u kojoj se tužitelj poziva na utvrđenja iz kolektivnog spora, sud je vezan za utvrđenja iz pravomoćne presude kojom je zahtjev za zaštitu kolektivnih prava i interesa potrošača usvojen.

16. Istovjetno pravno shvaćanje o primjeni članka 502.c ZPP-a i izravnim učincima utvrđenja iz pravomoćne presude kojom je prihvaćen zahtjev potrošača postavljen u tužbi iz članka 502.a stavka 1. ZPP-a izraženo je u više odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske koje su donesene u postupcima s podudarnim činjeničnim i pravnim situacijama (primjerice Rev-3142/2018 od 19. ožujka 2019. i Rev-18/2018 od 26. svibnja 2020.).

17. S obzirom na sadržaj odredbe članka 502.c ZPP-a i pravna shvaćanja iz točke 16. ovog obrazloženja, imajuću na umu ishod gore opisanog postupka kolektivne zaštite prava i interesa potrošača koji se pred Trgovačkim sudom u Zagrebu vodio pod poslovnim brojem: P-1401/2012 i u kojem je zahtjev potrošača za utvrđenje nepoštenosti ugovorene odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u ugovorima o kreditu s valutnom klauzulom u CHF usvojen, uz pravilnu primjenu članka 87. stavka 1. ZPP/2003 spornu odredbu članka 6. ugovora o kreditu od 1. lipnja 2006. treba ocijeniti ništetnom. Naime, u skladu s člankom 87. stavkom 1. ZPP/2003 nepoštena ugovorna odredba je ništetna.

18. Suprotno shvaćanju suda prvog stupnja, uklanjanje navedene nišetne odredbe i njezina zamjena novom ugovornom odredbom o kamatama u skladu s među strankama sklopljenim aneksom ugovoru o kreditu nema značaj „otpadanja“ njezine nišetnosti.

19. Unatoč tome što sud prvog stupnja nije primijenio odredbu članka 87. stavka 1. ZZP/2003 koju je trebao primijeniti, čime je u tom dijelu materijalno pravo pogrešno primijenjeno, pravilnom primjenom materijalnog prava trebalo je jednako odlučiti o tužbenom zahtjevu.

20. Naime, tužbenim zahtjevom se ne traži utvrđenje nišetnosti, nego isplata iznosa plaćenih u razdoblju od rujna 2007. do kraja prosinca 2013. na temelju nišetne ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u članku 6. ugovora o kreditu od 1. rujna 2006. i to kao pravna posljedica njezine nepoštenosti utvrđene u sporu radi kolektivne zaštite prava i interesa potrošača.

21. Pravilno je sud prvog stupnja, pozivajući se na nespornu činjenicu da je aneks tom ugovoru o kreditu zaključen u skladu s odredbama ZID ZPK/2015, odbio tužbeni zahtjev za isplatu.

22. Iako ZZP/2003, kao posebni zakon, propisuje da su nepoštene odredbe nišetne, ne propisuje pravne posljedice nišetnosti tih odredbi. U nedostatku posebnih odredbi ZZP/2003 o posljedicama nišetnosti nepoštenih odredbi, primjenjuju se opća pravila obveznog prava (ZOO) ili primjenjivi posebni propisi ako postoje.

23. U odnosu na potrošački ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji su stranke zaključile 1. rujna 2006. stupio je 30. rujna 2015. na snagu ZID ZPK/2015.

24. Uređuje li taj Zakon restituciju za nepoštene ugovorne odredbe iz potrošačkih ugovora o kreditu denominiranih u CHF ili denominiranih u kunama s valutnom klauzulom u CHF i to na način koji zadovoljava visoku razinu zaštite potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi u potrošačkim ugovorima koja se jamči odredbama ZZP/2003 ključno je pravno pitanje za odlučivanje o predmetu spora.

25. Kad je riječ o pravnim posljedicama nepoštenosti ugovorne odredbe u potrošačkim ugovorima, ugovornu odredbu koja je proglašena nepoštenom valja smatrati, u načelu, kao da nikada nije postojala tako da ne može imati učinak u odnosu na potrošača. Upravo to i proizlazi iz odredbe članka 87. stavka 1. ZZP/2003 imajući na umu da nišetnost djeluje *ex tunc*.

26. Osim toga, nepoštenu odredbu o jednostranoj promjeni stope ugovorne kamate iz članka 6. ugovora o kreditu od 1. rujna 2006. nakon zaključenog aneksa ne obvezuje tužitelja, s obzirom na to da je ta nepoštenu ugovorna odredba zamijenjena na način kao da je za sve ugovoreno vrijeme kredita isti bio ugovoren uz promjenjivu kamatnu stopu za kredite s valutnom klauzulom u EUR.

27. U tom je smislu ostvaren neobvezujući učinak nepoštenosti ugovorne odredbe u skladu s člankom 87. stavak 1. ZZP/2003.

28. Načelno gledajući, kad su potrošači izvršili plaćanje na temelju nepoštenih ugovornih odredbi, trebaju, uz utvrđenje ništetnosti tih odredbi, imati i pravo na povrat tih plaćanja. Pravo potrošača na povrat posljedica je neobvezujuće prirode ništetne ugovorne odredbe. Bez prava na povrat plaćenog na temelju nepoštene ugovorne odredbe nema govora o neobvezujućem učinku *ex tunc*, a što je okvir postavljen člankom 87. stavkom 1. ZZP-a.

29. Stranke su aneksom uz ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji je sadržavao ništetnu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope, izvršile konverziju kredita u cijelosti u skladu s prisilnom odredbom članka 19.c ZID ZPK/2015 na način da su svi iznosi plaćeni na ime otplate ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 1. rujna 2006., osim onih koji su eventualno plaćeni na ime zateznih kamata zbog zakašnjenja tužitelja, iskorišteni u njegovu korist i to za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim aneksom uz ugovor o kreditu. Drugim riječima, u obračun konverzije uzeti su i iznosi koji su plaćeni na ime ništetne ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope koja je u sporu kolektivne zaštite utvrđena nepoštenom.

30. U tom smislu, prema pravnom shvaćanju ovog drugostupanjskog suda, iako ZID ZPK/2015 ne propisuje ništetnost sporne ugovorne odredbe pa stoga niti način restitucije potrošača, u pravnoj situaciji kad su isplate koje je tužitelj učinio na ime nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope koja je bila sadržana u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF, na temelju među strankama sklopljenog valjanog aneksa tom ugovoru iskorištene za ispunjenje njegove obveze prema tom aneksu, a utvrđena je preplata iskorištena za ispunjenje budućih anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR, ne može se zaključiti da aneks uz ugovor o kreditu nema restitucijski učinak za tužitelja u odnosu na nepoštenu ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope koja je bila sadržana u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF bez obzira na to što ZID ZPK/2015 ne predviđa da se iznosi koji su plaćeni na temelju ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni stope ugovorne kamate ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF vraćaju tužitelju, nego da se iskorištavaju u njegovu korist za ispunjenje ugovornih obveza koje su ugovorene valjanim aneksom ugovoru o kreditu.

31. Pritom je za dodati da je u oglednom postupku koji se pred tim sudom vodio u predmetu Gos-1/2019, Vrhovni sud Republike Hrvatske, odgovarajući na pitanje važno za jedinstvenu primjenu prava koji mu je uputio Općinski sud u Pazinu, dao sljedeći odgovor: „Sporazum o konverziji sklopljen na osnovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju („Narodne novine“ br. 102/15) ima pravne učinke i valjan je u slučaju kada su ništetne odredbe osnovnog ugovora o kreditu o promjenjivoj kamatnoj stopi i valutnoj klauzuli.“

32. Osim toga, Ustavni sud Republike Hrvatske rješenjem broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. nije prihvatio prijedlog više predlagatelja za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom ZID ZPK/2015 na temelju kojeg Zakona je među strankama sklopljen sporazum o konverziji, ocijenivši taj Zakon usklađenim s Ustavom Republike Hrvatske.

33. Naposljetku, aneks ugovoru koji je sklopljen u skladu sa ZID ZKP/2015 sadrži odredbe o kojima se nije pojedinačno pregovaralo, ali su te odredbe odraz prisilnih zakonskih odredbi ZID ZKP/2015 koje je unaprijed odredio zakonodavac, a ne tužena banka. Zbog toga ugovoreni sadržaj aneksa ugovoru o kreditu u smislu članka 49. stavka 5. Zakona zaštititi potrošača ("Narodne novine" br. 41/2014. i 110/2015., dalje ZZP/2014) koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja aneksa, ne podliježu primjeni druge glave („Nepoštene odredbe u potrošačkim ugovorima“) trećeg dijela tog Zakona.

34. Pored činjenice da je tuženik na temelju kogentnih odredbi članka 19.c ZID ZPK/2015 u izračun konverzije uvrstio sve iznose koje je za vrijeme otplate kredita primio od tužitelja, uključivo i razliku između stvarno naplaćenog anuiteta koji je obračunat prema promijenjenoj kamatnoj stopi (5,25%, 5,65%, 6,15% i 6,40%) i anuiteta koji bi bio obračunat da je primijenjena početna ugovorena kamatna stopa (4,99%) te je postignut sporazum o korištenju utvrđene preplate, očito je da ta razlika koju tužitelj zahtijeva tužbom, nakon zaključenog aneksa ugovoru nije (više) u imovini tuženika pa nisu ispunjene pretpostavke za povrat propisane člankom 1111. ZOO-a.

34.1. Tuženik je na temelju sklopljenog aneksa, u izračun konverzije koji je propisan ZID ZPK/2015, unio iznose koje tužitelj traži tužbom, a koji su doista na temelju nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržane u ugovoru u kreditu s valutnom klauzulom u CHF bez osnove bili prešli u njegovu imovinu u utuženom razdoblju od rujna 2007. do 31. prosinca 2013. . Ti su iznosi, međutim, zajedno s ostalim iznosima uplaćenim radi namirenja početno utvrđenih anuiteta u kunama s valutnom klauzulom u CHF (osim uplata na ime naplaćenih zateznih kamata, naknada i troškova koji se ne uzimaju u obzir za potrebe izračuna konverzije) u skladu sa sklopljenim aneksom ugovoru o kreditu iskorišteni za namirenje anuiteta u valutnoj klauzuli u EUR utvrđenih po novom otplatnom planu s valutnom klauzulom u EUR, a preplata je korištena za namirenje budućih anuiteta s valutnom klauzulom u EUR.

35. Zbog toga je pravilan zaključak suda prvog stupnja da nema pravne osnove za isplatu razlike između početno ugovorene i stvarno primijenjene kamatne stope iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF od 1. rujna 2006. jer su i uplate koje čine tu razliku u cijelosti uračunate prilikom obračuna konverzije kredita čime je obveza kreditora na povrat tih iznosa prestala.

36. Ne mogu se prihvatiti žalbeni navodi tužitelja da je aneksom ugovoru o kreditu izvršena konverzija imala učinak samo na promjenu valute kredita, ne i na ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope. To zato što se u skladu s odredbom članka 19.c stavka 1. točke 2. ZPK-a konverzija kredita izračunava na način da se „umjesto početno ugovorene kamatne stope kredita denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF primijeni kamatna stopa jednaka kamatnoj stopi (po iznosu, vrsti i razdoblju promjene) koju je vjerovnik primjenjivao na kredite iste vrste i trajanja denominirane u EUR i denominirane u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu, uvažavajući smanjenja kamatnih stopa, tečaj ili uvjete odobrene određenim istovrsnim skupinama potrošača temeljem dobi, namjene kredita, iste vrste i trajanja u EUR i u kunama s valutnom klauzulom u EUR na datum sklapanja ugovora o kreditu denominiranog u CHF i denominiranog u kunama s valutnom klauzulom u CHF”.

37. Imajući na umu sadržaj citirane odredbe članka 19.c stavak 1. točka 2. ZPK-a, jasno je da se konverzija odnosila i na promjenu odredbi o kamatnim stopama, a niti iz odredbe članka 19.c. stavka 1. ZPK-a koja propisuje što konverzija podrazumijeva ne proizlazi drukčije. To tim više što upravo ta odredba (članka 19.c. stavka 1.) upućuje na izračun uz primjenu kamatne stope u skladu s gore citiranom točkom 2. iste odredbe, koja sadržajno jasno upućuje na promjenu kamatne stope.

38. Osim toga, prema pravnom shvaćanju ovog suda, učinak ZID ZKP/2015 na ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom CHF treba procjenjivati uzimajući u obzir i činjenicu da je taj Zakon donesen 18. rujna 2015. te je stupio na snagu 30. rujna 2015., nakon što je presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1401/2012 donesena u postupku kolektivne zaštite prava i interesa potrošača kojom je utvrđena nepoštenost i ništetnost odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope u potrošačkim ugovorima o kreditu s valutnom klauzulom u CHF u odnosu na tuženika već bila postala pravomoćna (13. lipnja 2014.). Također, treba imati na umu i ocjenu Ustavnog suda Republike Hrvatske koji je, citirajući obrazloženje Vlade Republike Hrvatske prilikom predlaganja navedenog propisa, u rješenju broj U-I-3685/2015 i dr. od 4. travnja 2017. naveo kako je jedan od ciljeva donošenja ZID ZKP/2015 bio „rasterećenje sudova (na način što će se konverzijom CHF kredita, s jedne strane, smanjiti broj postupaka u kojima se od kreditnih institucija traži povrat razlike između ugovorene i promjenjive kamate koju su kreditne institucije jednostrano određivale tijekom otplate kredita, dok potrošači CHF kredita neće biti izloženi mogućim sudskim troškovima, s druge strane)“.

38.1. Kad se navedene okolnosti dovedu u vezu s propisom iz citiranog članka 19.c. stavka 1. točke 2. ZKP-a, ne mogu se prihvatiti u žalbi iznijeta pravna shvaćanja tužitelja o tome da aneks ugovoru o kreditu nema učinak u odnosu na ništetnu ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope iz ugovora o kreditu s valutnom klauzulom u CHF.

39. Imajući na umu navedene razloge, osobito one iz točke 26., 27., 30. 34. i 34.1. ovog obrazloženja, zaključak je i ovog suda da je sklapanjem aneksa ugovoru o kreditu u skladu s odredbama ZID ZKP tužitelj restituiran za nepoštenu ugovornu odredbu o jednostranoj izmjeni kamatne stope sadržanu u ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF jer ga, s jedne strane, ta odredba ne obvezuje, a, s druge strane, isplate koje je na temelju nje učinio vraćene su u njegovu imovinu na način da su iskorištene za njegov račun, u ispunjenju valjane obveze preuzete aneksom. Stoga mu ni po pravnom shvaćanju ovog suda ne pripada isplata koja se traži tužbom.

40. To pravno shvaćanje podudarno je s pravnim shvaćanjem zauzetim na sjednici Građanskog odjela ovog suda održanoj 7. lipnja 2023. koje glasi: „Potrošač koji je s bankom sklopio dodatak/aneks, kojim je provedena konverzija u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju (Narodne novine br. 102/15.), nema pravo na restituciju isplatom temeljem nepoštenih (ništetnih) odredaba o načinu promjene ugovorene redovne kamatne stope i ugovorenoj valuti glavnice u CHF iz osnovnog ugovora o kreditu.“

41. Naposljetku, neosnovano se tužitelj tijekom postupka, a što ponavlja i u žalbi, poziva na Direktivu 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u

potrošačkim ugovorima (dalje: Direktiva 93/13). To zato jer je riječ o propisu koji se u ovom postupku ne primjenjuje.

41.1. U skladu s člankom 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, tumačenje dvojbenih odredbi prava Europske unije, uključivo i njegovu primjenu *ratione temporis i ratione materiae*, u isključivoj je nadležnosti Suda Europske unije. Taj je Sud tumačenje o primjeni Direktive 93/13 dao u presudi od 5. svibnja 2022., *Zagrebačka banka*, C-567/2020, EU:C:2022:352, t. 36. do 40. i 64. To je tumačenje doneseno u skladu s praksom tog Suda koji je više puta dotad ocjenjivao vremensku primjenjivost te Direktive u državama članicama koje su, poput Republike Hrvatske, Uniji pristupile nakon 31. prosinca 1994., kada je istekao rok za njezino prenošenje (rješenja od 3. travnja 2014., *Pohotovost*, C-153/13, EU:C:2014:1854, t. 23. do 25 i od 3. srpnja 2014., *Tudoran*, C-92/14, EU:C:2014:2051, t. 26. do 29. i presuda od 9. srpnja 2020. u spojenim predmetima *Raiffeisen Bank i BRD Groupe Société Générale*, C-698/18 i C-699/18, EU:C:2020:537, t. 41. do 44.).

41.2. U skladu s navedenim tumačenjem, Direktiva 93/13 nije primjenjiva na ugovor o kreditu s valutnom klauzulom u CHF koji su stranke zaključile prije pristupanja Republike Hrvatske Uniji, 1. srpnja 2013. Stoga, eventualan povrat koristi koju je trgovac neosnovano stekao na temelju nepoštenih odredaba tog ugovora ne može biti uređen odredbama te Direktive.

41.3. Imajući na umu da je i u ovom predmetu riječ o vremenski podudarnoj pravnoj i činjeničnoj situaciji kao u postupku za potrebe kojeg je zatraženo tumačenje u predmetu C-567/2020, s obzirom na to da je ugovor o kreditu s valutom klauzulom u CHF u odnosu na koji se tužbom zahtijeva povrat iznosa koje je tuženik stekao na temelju nepoštene ugovorne odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope sklopljen 1. rujna 2006., ocjena je ovog suda da Direktiva 93/13 nije primjenjiva na ovaj predmet. Naime, tumačenje Suda Europske unije izraženo u citiranoj presudi C-567/2020 djeluje *erga omnes* i obvezuju sve nacionalne sudove svih razina sudovanja koji primjenjuju normu EU prava koju je već istumačio Sud Europske unije u svojoj odluci. To se prije svega odnosi na sve sudove one države članice kojoj pripada nacionalni sud koji je zahtjevom za prethodnu odluku ishodio tumačenje EU prava. Imajući na umu da je tumačenje u predmetu C-567/2020 ishodio hrvatski sud (Općinski građanski sud u Zagrebu), očito je da tumačenje iz te odluke obvezuje i ovaj sud.

41.4. Istovjetno pravno shvaćanje o (vremenskoj) neprimjeni prava EU (Direktive 93/13) na potrošačke ugovore zaključene prije 1. srpnja 2013. izraženo je u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revd-3149/2020-4 od 3. studenog 2021.

42. Slijedom svega navedenog, s obzirom na to da ne postoje razlozi zbog kojih se presuda pobija, a unatoč tome što je materijalno pravo u pogledu valjanosti ugovorene odredbe o jednostranoj izmjeni kamatne stope koja je sadržana u potrošačkom ugovoru o kreditu s valutnom klauzulom u CHF pogrešno primijenjeno, pravilnom primjenom materijalnog prava iz članka 1111. ZOO-a u vezi s člankom 19.c ZPK-a trebalo je jednako odlučiti o tužbenom zahtjevu, na temelju odredbi članka 368. stavaka 1. i 2. ZPP-a odbijena je žalba tužitelja i potvrđena je prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu pod točkom I. izreke.

43. S obzirom na to da žalba ne sadrži razloge zbog kojih se pobija odluka o troškovima parničnog postupka sadržana u točki II. izreke, pravilnost te odluke suda prvog stupanja nije dovedena u pitanje. Stoga je uz primjenu članka 368. stavka 1. u vezi s člankom 365. stavkom 2. ZPP-a odbijena žalba tužitelja i potvrđena je prvostupanjska presuda u pobijanom dijelu pod točkom II. izreke.

44. Odlučujući o troškovima nastalim u povodu odbijenog pravnog lijeka (članak 166. stavak 1. ZPP), imajući na umu da tužitelj sa žalbom nije uspio, odbijen je sa zahtjevom za naknadom troškova sastava žalbe. Tuženik je odbijen sa zahtjevom za naknadom troškova sastava odgovora na žalbu na temelju odredbe članka 155. stavka 1. ZPP-a.

U Varaždinu 14. lipnja 2023.

Predsjednica vijeća

Dubravka Bosilj v.r.